

ROMWALTER KÁROLY

Pálmai: Romwalter Károly arcképe. Liszt Ferenc Múzeum

Romwalter Károly híres nyomdász, a Harmónia c. lap alapítója, a Károly-magaslat egyik építetője 1825. május 26-án született Kőszegen.

A kőszegi Reichard nyomdában volt tanonc, majd segéd. Bécsben és Pozsonyban szerzett további tapasztalatokat. Sopronba 1846-ban érkezett és az 1734-ben alapított Kulcsár-féle nyomda művezetője lett. A nyomdát Lenck Sámuel vásárolta meg és a tehetséges szakembert üzletvezetővé nevezte ki. Romwalter Károly 1850-ben megvette a nyomdát és hozzákezdett annak modernizálásához. Elsősorban igényes technikákkal nyomott tudományos könyveivel, térképeivel, minőségi illusztrációival vált ismertté. A nyomda 1895-ben könyvnyomtatással bővült. Hetilapot alapított 1861-ben, Harmónia címmel, amely Oedenburger Localblatt ill., Oedenburger Bote néven folytatódott. A sajtótermék 1882-ben napilappá nőtte ki magát Oedenburger Zeitung címmel és egészen 1944-ig, a megszűnéséig tárgyilagos hírforrás maradt. Magyar nyelvű lapot is adott ki, Soproni Újság néven. A szerkesztőség és a kiadóhivatal a Várkerület 121. sz. alatt volt (ma Várkerület 104. sz.) 1898-tól Romwalter Alfréd lett a nyomda tulajdonosa, amely 1918-ban a Deák térre költözött. Mint a város elismert, tehetős polgára, tagja volt a köztörvényhatósági bizottságnak, lelkesen vett részt az 1869-ben alapított Soproni Városszépítő Egyesület munkájában, választmányának is tagja lett. Elkötelezett híve volt az akkoriban egyre népszerűbb turistáskodásnak, természetjárásnak, aminek fejlesztése érdekében 1876-ban fiával közösen, saját pénzüken kilátót, ahogy nevezték "messzelátótornyot" ácsoltattak. Ezt Karlshöhe-nek nevezte el, a domb és a kilátó később róla kapta nevét: Károly-magaslat, Károly-kilátó. A faépítmény a 20. század elejére

balesetveszélyessé vált, ezért egy kőépületre cserélték le, de az elnevezése és az itt elhelyezett emléktábla továbbra is Romwalter Károly emlékét őrzi. Az idegenforgalom megindulása érdekében Romwalter Károly 1886-ban kiadta a Sopron-útikalauzt, aminek térképmellékletein először tüntették fel azokat a turistautakat, amiket Muck Endrével építettek ki a hegységben. Idős korára visszavonult villájába, maga természetete, kedves rózsái közé.

Romwalter Károly Sopronban hunyt el 1902. március 20-án. A halálhírét tudtul adó újság nekrológiában írták róla: „A polgári becsületnek és az igyekvő szorgalomnak volt példája.” Életművét méltatják Sopronban szeptember 15-én, a kilátó napján, amikor a város egyik jelképévé vált épület, a Károly-kilátó építésére emlékeznek. A Károly-magaslati utat a századforduló körül is róla nevezték el.

Irodalom:

Hárs József: Romwalter Károly útikalauzai a múlt század utolsó évtizedeiben. In: Soproni szemle. 33. évf. 4. sz. (1979). p. 351–355.

Szabó Jenő: A Soproni Városszépítő Egyesület története: 1869-1984 Sopron: Soproni Szemle, 1984

Hárs József - Akikről utcát neveztek el (soproni névtáblák), Sopron: SO-PRINT Kft, 1992

Internet:

Sopron anno weboldala hozzáférés: <http://sopronanno.hu/bejegyzes/romwalter-karoly> Letöltés: 2017. január 11.

Soproni kirándulás weboldala hozzáférés: <http://www.sopronikirandulas.hu/sopron/karoly-kilato.html> Letöltés: 2017. január 11.